U. B. BERGEN
1611.16
Ms. 1568 Ih 14

- F R A M. -

Mandag, 5. juni 1944.

ETTERKRIGSPLANENE.

De som holder på å arbeide med etterkrigsplanene, er overbevist om at den eneste måten å skape en bestående fred på er å hevde den ved makt, og det er deres fristigste hensikt å hindre alle hitlerstyrte nasjoner fra å bli sterke nok til å begynne en ny krig i framtiden.

Etterkrigsplanene bygger på følgende grunnidé: De land som nå holder sammen under navn av "de forente nasjoner" skal danne en organisasjon for en bedre verdensordning med to hovedmål:

I. Å opprettholde verdensfreden ved å tvangsavruste aksemaktene og innføre ett politivesen som omfatter hele verden.

II. Å gjøre medlemskapet i organisasjonen så fordelaktig at ingen nasjon har råd til å stå utenfor.

De økonomiske fordeler som bys nasjonene skal omfatte:

1. Et frihandelssystem mellom medlemmene som sikrer alle uten forskjell de samme kommersielle rettigheter.
2. Rettferdig fordeling av råvarer mellom alle medlemmer i tilstrekkelig utstrekning til å fylle rimelige fredstidsbehov.
3. Finansiell støtte fra de bedre stillede land til viktigere tiltak, f.eks. offentlige arbeider, i de land som ikke selv har kapital nok til den slags foretakender.
4. Streng regulering av varetilførselen til alle markeder for å beskytte konsumsjonslandenes interesser.
5. Samarbeid for en hurtig utvikling av handelen medlemmene imellom, så det blir mulig å skaffe f.eks. land som Kina og India de varer som er nødvendige for dem.

Med hensyn til den politiske trygghet bør det ytes bistand til de medlemsstater som blir tvunget til aktiv motstand mot uprovoserte angrep. Alle de andre medlemsstater bør være forpliktet til det samme. Til gjengjeld må medlemmene oppfylle følgende vilkår:

1. Garantere sine medborgere visse fundamentale menneskelige rettigheter som religions- og ytringsfrihet, frihet fra tvang og frihet fra nød.
2. Høytidelig binne seg til å la alle internasjonale tvistigheter avgjøres ved voldgift. Hvis direkte forhandlinger ikke fører til noe resultat, skal slike tvistigheter henskytes til avgjørelse ved en internasjonal domstol.
3. Samtykke i en kraftig rustningsbegrensning under streng internasjonal kontroll.

Den nasjon som vegrer seg for å oppfylle disse vilkår og som truer med å angripe en medlemsstat, skal umiddelbart utsettes for kommersiell boykott innen sammenslutningen. Bak denne boykott vil "de forente nasjoners" sjø-, og luft-makt komme til å stille seg.

Denne bedre verdensordning kan bare få framgang dersom den omfatter såvel de seirede som de beseirede nasjoner fra denne krig. For å oppnå aksemaktenes tilslutning og støtte kreves det en lang våpenhvile - 3 til 5 år. Denne lange overgangstiden fra krig til fred behøves for at hat og lidenskaper på begge sider skal få tid til å kjølne.

Et av forrige verdenskrigs største misgrep var at statsmenn og militære ledere gjorde opp fredsvilkårene, mens de ennå bokstavelig talt sto midt i stridens hete. Menn som har konsentrert seg om å ødelegge fienden, kan vanskelig midt i triumfens stund diktere en sund fred. Fareun for revolusjoner og omveltninger innen de slagne nasjoner i hevnens tegn

må også overvinnes, og de beseirede folk må bli overbevist om de forente nasjoners gode hensikter, før okkupasjonsarmeen kan trekkes tilbake.

TYSKERNES GRUSOMHETER. Den kjente russiske dikteren Ilya Ehrenburg har skrevet en artikkelserie om tyskernes utrolige grusomheter i hans eget fedreland. Skildringene bygger på selvopplevelser og autentiske beretninger av russere som har opplevet den tyske okkupasjon. Dessuten siterer han tyske dagbøker og dokumenter. - Skildringene er realistiske, og vi skal ikke gjengi noen her, det kan være for kraftig kost selv for den hardeste. Men vi kan trekke fram en av Ilya Ehrenburgs konklusjoner. Alle fritzer er like, sier han. Det er ikke bare SS- og SA- folk som begår ugjerningene, også den regulære armeens soldater og offiserer har en uhyggelig stor del av disse redslene på sin samvittighet. Her er ikke noe avgjørende skille, sier Ilya Ehrenburg.

Ingen vil vel for alvor mene at alle tyskere er like. Det gjør vel neppe Ilya Ehrenburg heller. Men har han ellers rett ? Er det sant at tyskerne har tatt livet av to millioner sivile i Russland, at de har likvidert 1,5 millioner i Jugoslavia og at de har tilsvarende redsler på sin samvittighet i Polen ? - Ja, dessverre, det er nok sant! Vi har tusenvis av bevis for deres grusomheter, også her i landet. Vi husker alle våre læreres redselsfulle ferd nordover, først med kuvogner til Trondheim og så videre med "Skjerstad". Vi husker deportasjonen av jødene! - Vi husker også at de tyske "ariers" fører ved flere anledninger har gitt sitt ord for at det ikke skal finnes jøder igjen etter krigen. - Vi husker Telavåg, og befolkningens skjebne der. -

Det er ikke rart at bitterheten mot quislingene og okkupasjonsmakten stadig øker, - men vi vet at alle som begår voldshandlinger mot sivilbefolkningen vil bli straffet som krigsforbrytere. De vil måtte stå til rette for sine handlinger! Legg derfor merke til navnet, graden og avdelingen til alle som har gitt ordre eller tatt del i slike forbryterske handlinger. Når tiden er inne vil materialet bli samlet og loven tale...

DANSK SYN. En dansk journalist skriver i en artikkel i "Morgontidningen bl.a.: Som en umiddelbar reaksjon overfor krigsutviklingen har de fleste dansker avskrevet nøytraliteten. For det første har man sett at nøytralitetspolitikken ikke ytet noen som helst sikkerhet overfor en aggressiv stormakt, og for det annet føler man seg på ingen måte nøytral i det store oppgjør. De 90 eller 95 % av det danske folk går helt og holdent inn for de allierte og man har et klart blikk for at de allierte kjemper for en livsinnstilling og for de idealer som også er livsviktige for danskene. Danskene står på samme ideologiske front som de allierte. Derfor er det ingen tilbøyelighet til å vende tilbake til en nøytral politikk - en politikk som vilde stemme dårlig med vernet av de verdier man under okkupasjonen for alvor har lært å verdsette så høyt.

Innstillingen til de enkelte stormakter er delvis undergått betydelige forandringer i de siste år. Mens størsteparten av det danske folk nærer sympati og beundring for England - og USA - har innstillingen til Russland endret seg vesentlig. Det hersker i Danmark en tro på at etterkrigstiden vil vise verden et nasjonalt og et demokratisk Russland, som sammen med vestmaktene står ferdig til å verne de politiske, moralske og menneskelige verdier som tyskerne i en årrekke har trampet under føttene.

Tysklands transportproblemer.

Amatørstrateger og tyske propagandister har sagt at en av Tysklands største fordeler i denne krigen er at de er i besiddelse av indre forbindelseslinjer i motsetning til de alliertes lange sjøkommunikasjoner rundt "festningen Europa". - Allikevel er Tysklands transportsystem blitt til et av dets svake punkter i krigsmaskinen, og med god grunn.

La oss kaste et blikk på det tyske jernbanenett og se hvilke vanskeligheter som måtte overvinnes, hvilke krav som ble stilt til det gjennom krigen, og til slutt hvor vidt disse krav er oppfylt. - De tre viktigste oppgavene som de tyske jernbaner må løse er følgende: 1) Å transportere viktige forsyninger fra hele Europa for å kunne motvirke så godt det lot seg gjøre den britiske blokaden. 2) A øke produksjonen av kull, jern og stål for å kunne forsyne tungindustrien og flyfabrikkene med de nødvendige råstoffer. 3) Direkte å forsyne de militære styrkene i felten. Dessuten må de tyske jerbanenentransportere soldater og krigsmateriell over hele Europa og bringe forsterkninger.

Grunnet de alliertes blokade av hele den europeiske kyst, er Tyskland blitt mer og mer avhengig av jernbanenettet. Vi skal bare nevne to vanskeligheter tyskerne har å overkomme: Før krigen ble oljen fra Ploesti i Romania fraktet til Constanza ved hjelp av jernbanen eller rør, og ble derfra brakt til la oss si Hamburg eller Bremen med tankskip som hadde en gjennomsnittlig kapasitet på 6.000 tonn. For å sende en last et slikt skip kan med jernbanen, må man ha 400 femten tonns tankvogner som ikke kan ta noen frakt. Dertil kommer at det på grunn av banelegemet i Balkan ikke er mulig å kjøre lengere tog enn 30 til 35 vogner, så vil man lett kunne regne ut at 12 tog frakter det samme som et skip.

Dertil kommer at jernbanenettet på Balkan aldri har vært beregnet for en så intens trafikk, og tyskerne har måttet tilgodese en stor arbeidskraft for å fordoble deres kapasitet ved å utbygge skiftetomter og signalapparater.

OSLO. I de siste ukene har det vært en del uroligheter i Oslo. Torsdag den 18.mai om kvelden var det større ansamlinger på Karl Johan. Et par legionærer begynte å rive luer og røde plagg av de spaserende. Legionærenes opptreden bevirket at befolkningen gjorde åpen motstand. Legionærene fikk så støtte av ridende politi, men folkets holdning var like aggressiv. Til slutt kom tysk politi og ryddet hele gaten og sperret den av. En del arrestasjoner ble foretatt. - Natt til fredag den 19.mai ble et av arkivene til Arbeidstjenesten ødelagt, og neste dags aften forekom det en eksplosjon i Arbeidskontorets hus i Akersgaten. - Lørdag den 20. mai om kvelden brente A.T.s innregistreringskontor fullstendig opp. To mennesker ble drept. - Natt til søndag den 21.mai ble alle menn mellom 18-50 år i Bygdø Allé utkommandert til å gå borgervakt. De er å se overalt i byen, også inni og utenfor en del kinoer går de. Grunnen til dette er at for en tid tilbake ble der sluppet røkbomber inne i 4 kinolokaler midt under forestillingen. På disse 4 kinoene gikk der tyske stykker. - 2. pinsedag kl. 22,45 ble en sivil tysker skutt utenfor Historisk museum i Fredrikgaten. Org. Todt har kontorene sine her. Vedkommende som skjøt kom seg unna. - Tirsdag den 29. mai ble Per Kures elektrokjemiske fabrikker på Hasle sprengt, og stor skade forvoldt.

Vår medarbeider i Oslo melder for øvrig at det innen A.T. arbeides dag og natt for å få dubletter av alt som heter innruleringsmateriell.

ADVARSEL. Bergen har fått besøk av en farlig angiver. Han nytter forskjellige navn. Således kaller han seg dr. Steenberg, men helst nytter han navnet Petter Johannessen, og bruker da tittelen agent, og utgir seg for å være reisende for et Oslo-firma "Varjag". Han er i 30-40 årene, mørk, "slikket", har brune øyne og taler Oslo-dialekt. Han har lett for å komme i snakk med folk og ser i det hele meget tillitsvekkende ut. - Vi anmoder våre lesere om å sende advarselen videre, idet dr. Steenberg alias Petter Johannessen er meget farlig.

EYDEHAVN FABRIKKER ved Arendal ble forleden sprengt i luften. Gjenoppbyggingen vil bli forsinket grunnet ødeleggelsen av Per Kures fabrikker da transformatorer vanskelig kan skaffes annetsteds fra.

ITALIA. Allierte styrker av den 5. arme trengte forleden inn i Romas forsteder etter å ha brutt i gjennom Albanerlinjen. Mandag morgen ble det meldt at befrielsen av Roma er tilendebrakt. Tyskerne har inntatt nye stillinger nord for byen og angripes der. All motstand syd for Via Catilina er opphørt. Følgende mindre byer er inntatt: Perro, Annanje, Lanovio. - I Jugoslavia gjorde sterke tyske fallskjermavdelinger og transportfly den 25. mai et anfall mot general Titos hovedkvarter. Tito med stab unnkom i siste øyeblikk. I hans følge var også Churchills sønn.

ØKSNEVAD gjengav søndag aften en appell fra hjemmefrontens ledelse. Appellen rettet en henstilling til hver norsk kvinne og mann: " Slå ring om ungdommen, landen føle at den ikke er alene !" - Den ungdom som berøres av mobiliseringen, må holde seg borte fra sine hjemsteder, streife om og skjule seg. Den beste måten å hjelpe dem på er, aldri å vite noe, aldri snakke om hva du vet, ikke vite hvor mange folk naboen har i sin tjeneste, hvem som holder til i hans skog. Det raker heller ikke naboene hvor mange tjenestefolk og gjester du har. - Alle paroler og signaler vil bli bekreftet fra London. Å spre disse er like viktig som å spre krigsnyheter. - Vi håper at ingen begynner for seg selv, fordi de mener ventetiden blir for lang. Tålmot er også mot..., - slutter appellen.

NYHETENE TIRSDAG FORMIDDAG. Invasjonen er begynt. - I de tidlige morgentimer i dag satte allierte bombeflyformasjoner i gang voldsomme bombardementer mot havnene Calais og Dunkerque. Kl. 5,30 ble de første fallskjermtropper sluppet ned over Le Havre, samtidig som sterke avdelinger av slagskip, kryssere og torpedojagere nærmet seg kysten. Det er foretatt landgang ved Seinen, Le Havre og Rouen. Enkeltheter om operasjonene er ennå ikke gitt. I sendingen kl. 10 i formiddag talte general Eisenhower og kong Håkon. Eisenhower rettet sin tale til alle de okkuperte nasjoner, og særlig til franskmennene. Han anmodet befolkningen om ikke å gjøre noe overilt, men forholde seg rolig så lenge det var tyskere blant dem. De måtte være klar til å yte de allierte all mulig hjelp, særlig med å påvise hvor tyskerne hadde lagt miner i offentlige bygninger o.l. - Deretter talte kong Håkon. Han sa bl.a.: "General Eisenhower har nå gitt ordre om invasjonen, og den store kamp for frigjørelsen av de okkuperte nasjoner er begynt. Det er kanskje mange som er skuffet over at invasjonen ikke kom i Norge, men de nærmeste dager vil vise at angrepet ikke gjelder ett, men mange punkter." Kong Håkon henstilte deretter til det norske folk å være beredt og følge de ordrer og instruksjoner som blir gitt.

GRUNNET tekniske vanskeligheter, har det dessverre ikke vært mulig å få avisen ut før i dag (tirsdag).